

UTVECKLINGSSTRATEGIN FÖR HAGALUND

- vad är, vad säger, vad innebär strategin?

Sammanställning av presentationen som hölls i samlingslokalen
Ankaret i Hagalund den 15 februari 2015

Arrangör: *Ett Levande Hagalund*

Presentatör: Elin Friberg, masterstuderande vid Arkitekturskolan, KTH

Det var fullsatt i samlingslokalen "Ankaret" i Hagalund på söndagseftermiddagen (15/2). Den lokala paraplyföreningen Ett Levande Hagalund i samarbete med arkitektstudenten Elin Friberg bjöd in till diskussion om Solna Stads strategi för utveckling av Hagalund, som föreslår ett eventuellt byggande utav upp till 1800 nya bostäder i stadsdelen som idag rymmer ca. 5000 invånare.

Knappt hundra personer slöt upp för att få möjlighet att diskutera detta planeringsförslag. KTH-studenten Elin Friberg inledde med en presentation där hon tillgängliggjorde innehållet i den rapport om utveckling av Hagalund som tagits fram under 2014 (på initiativ av Solna Stad, Signa-listen, Skanska, Rikshem och Wåhlin Fastigheter). Rapporten innehåller bland annat förslag om byggandet utav mellan 1100 till 1800 nya bostäder och ett nytt centrum i stadsdelen.

Fribergs presentation följdes därefter upp av en öppen diskussion där boende framförde sina åsikter och funderingar kring förslaget. På plats fanns även ett antal lokalpolitiker, tjänstemän, bostadsförvaltare och arkitekter.

Under den över två timmar långa diskussionen som följde stod det klart att det nuvarande förslaget – i sitt befintliga skick – möts av stor skepsis från flera av de boende i stadsdelen. Särskilt diskuterades förslagen om förtätning och byggandet av 5- till 8-våningshus emellan de befintliga lägenhetshusen i området. Det diskuterades hur den planerade förtätningen antas kunna påverka den befintliga miljön, trafiken, områdets kulturhistoriska värden, med mera. Ett flertal av mötesdeltagarna framförde också sin besvikelse över hur Solna Stad har tagit fram en strategi med svag förankring hos de boende i Hagalund och efterlyste istället en mer inkluderande och demokratisk utvecklingsprocess. Den stora uppslutningen vid söndagens möte visar klart och tydligt att medborgarna knappast kan klandras för bristande vilja och förmåga att engagera sig i planeringsarbetet.

Stadsdelen Hagalund, med de karaktäristiska ljusblå höghusen som uppfördes som en del av miljonprogrammet, har länge varit eftersatta. Många mötesdeltagare lyfte fram förslag på betydelsefulla renoveringar och investeringar i området. I utvecklingsplanen finns förhoppningar om att en förtätning av området ska kunna leda till en ökad vilja hos privata näringsidkare att investera i service och affärsverksamheter i området, något som många anser vara en stor bristvara i dagens Hagalund. Dock så uttryckte flera av mötesdeltagarna kritik mot en sådan argumentationslinje. Enligt dem borde inte en ytterligare förtätning användas som svepskäl för att göra väsentliga renoveringar och åstadkomma en fungerande social service i stadsdelen.

Ett levande Hagalund har nu tillsatt en arbetsgrupp, som i samarbete med arkitektstudenten Friberg kommer att fortsätta bjuda in till organisering och diskussion under våren. Syftet är att engagera fler av de boende i Hagalund och följa upp kommunens planer för området under våren 2015.

*Kristoffer Olofsson
mötesdeltagare*

Syfte med presentationen

Presentationens syfte var att förtydliga den rapport som i augusti 2014 presenterades av Solna Stad, tillsammans med Wåhlins Fastigheter, Rikshem, Signalisten och Skanska. I samråd med *Ett Levande Hagalund* togs beslutet att hålla presentationen utifrån en uppfattning att många boende i Hagalund inte har förstått omfattningen av de framtida planer som kommunen har för området.

Allt som presenteras i detta dokument är baserat på den information som finns att läsa i rapporten 'Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund'.

Rapporten finns att ladda ned på följande länk:
<http://goo.gl/PB6oK6>

SPACESCAPE

Wåhlin
fastigheter

rikshem

SIGNALISTEN

SKANSKA

140818

Initiativet till utvecklingsstrategin

SOLNA STAD
KOMMUNSTYRELSEN

2013-11-21

Ks Dnr. 2013:357

Solna stad
Att: Kristina Tidestad
171 86 Solna

Skanska Fastigheter Stockholm AB

Adress: 169 83 Solna
Råmundsvägen 2
169 83 Solna

Telefon: 010-448 15 03
Fax:

Faktsession: Skanska Fastigheter Stockholm AB
URL: www.skanska.se
Brev: Stockholm län - Solna kommun
Organisationsnummer: 558545-6582

Datum:
2013-11-19

Utveckling och förtätning i Hagalund

Rikshem AB, Wählin Fastigheter AB och Skanska vill tillsammans studera möjligheten att utveckla Hagalund. Vi ser ett stort behov samt en stor potential för utveckling av området. Det har från boende framförts önskemål om förändring och det finns ett stort behov av förbättrade kopplingar och samband mot övriga Solna.

För att öka kvaliteten för boende och verksamheter i området ser vi ett stort behov av en integrering med kringliggande delar av Solnas centrala delar med förstärkta och upgraderade kopplingar. Det finns också en stor potential vad gäller utveckling och förtätning i området. Kopplingen mot övriga Solna kan också stärkas av att strukturen kompletteras med ny bebyggelse i randområdena.

Vi vill därför gärna påbörja ett programarbete för Hagalund. I det arbetet vill vi i ett tidigt skede involvera företrädare för andra intressenter och grupper i Hagalund, tex Levande Hagalund, ungdomsrörelsen, Hyresgästföreningen, Signalisten, bostadsrättsföreningarna m.fl.

Rikshem, Wählin och Skanska kommer att teckna ett samarbetsavtal om att tillsammans, och givetvis i samarbete med staden, ta fram erforderliga underlag och idéskisser till åtgärder och förtättningsförslag.

Avgränsning av programområdet ser vi lämpligen sker i samråd mellan parterna och staden när vi identifierat viktiga frågeställningar och naturliga gränslinjer. Nedan redovisas en översikt över aktuellt område.

Med vänliga hälsningar

Rikshem AB
Sven-Göran Svensson

Wählin AB
Jörgen Engström

Skanska Fast AB / Nya Hem
Anna Galli / Peter Skott

Översiktlig bild över det tänkta området. Den slutliga definitionen av området görs i samråd med Solna stad.

Den 21 november 2013 inkom denna förfrågan till Solna Stad. Här beskriver initiativtagarna Rikshem, Wählin Fastigheter och Skanska att de tillsammans vill "studera möjligheten att utveckla Hagalund." De ser en stor potential för utveckling och sk. förtätning i området. (Förtätning är ett begrepp inom stadsplanering, som syftar på någon typ av nybyggnationer inom befintlig bebyggelse, enligt Wikipedia).

Man säger sig också vilja involvera företrädare för andra intressenter och grupper i Hagalund, som exempelvis *Ett Levande Hagalund*, bostadsrättsföreningarna och bostadsstiftelsen Signalisten i processen.

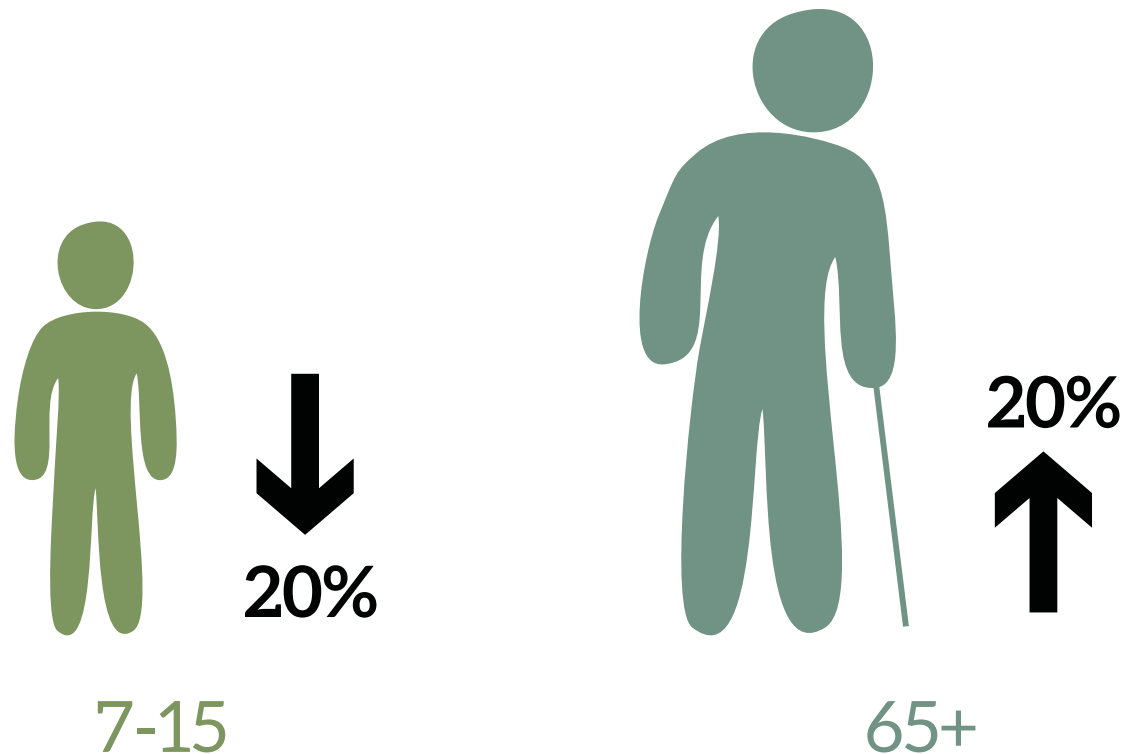
Detta dokument går att ladda ned från Solna Stads hemsida via länken:
<http://goo.gl/4i5Mto>

Diarienummer KS/2013:357.

BAKGRUND OCH SYFTE

enligt utvecklingsstrategin

Beräknad befolkningsutveckling

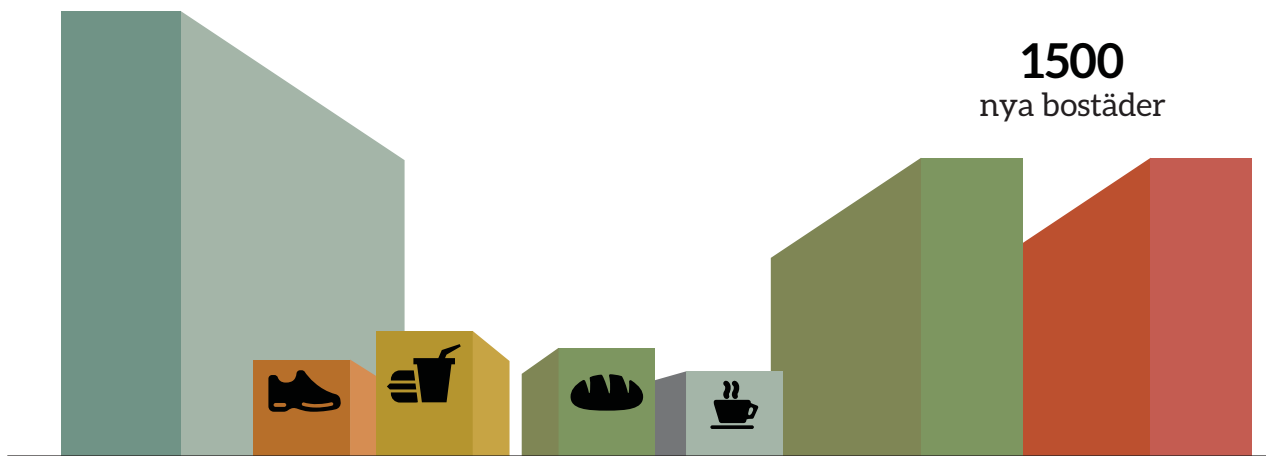

Här belyses tre av de argument som lyfts fram i rapporten som anledning för en stadsutveckling just i Hagalund.

Det främsta argumentet är den beräknade befolkningsutvecklingen i stadsdelen. Andelen barn i skolåldern beräknas minska med 20% samtidigt som andelen äldre över 65 år beräknas öka med 20%. Man menar att en sådan befolkningsutveckling leder till ett sämre underlag för närservice.¹

¹ s.2, Sammanfattning, Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund

Förtätning för ökat serviceutbud

För att motverka det "sämre underlaget för närservice" ser man ett behov att "... undersöka hur stadsdelen skulle kunna förtätas, för att öka det lokala service- och kulturutbudet".²

Det vill säga, en tillbyggnad av fler bostäder och arbetsplatser i området ger ett ökat invånarantal och fler verksamheter i området och leder till ett större utbud av lokal service och affärer.

Man beräknar att ett tillskott på minst 1500 bostäder behövs för att få ett bra serviceutbud.³

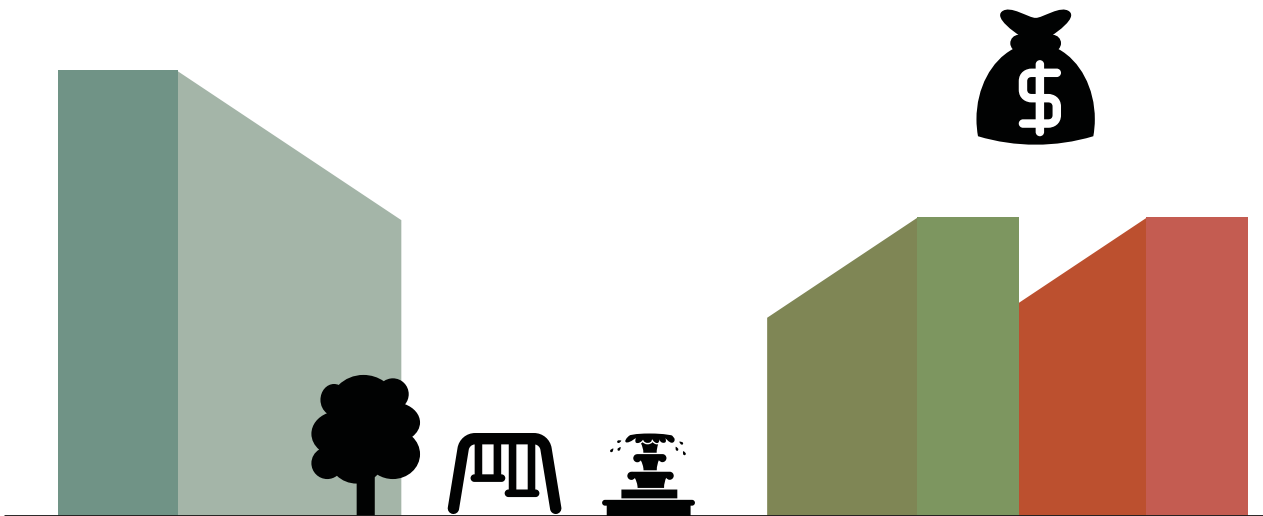
² s.6, Bakgrund och syfte, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

³ s.24, Täthet som stödjer serviceutbud och stadsliv, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

Nya bostäder betalar för renoveringen av stadsmiljön

Man menar även att "... de omfattande investeringarna i stadsmiljön är avhängiga de intäkter som nya bostäder ger."⁴

Det vill säga, nya bostäder ger de intäkter som krävs för att kunna betala för renoveringar av de allmänna platserna i Hagalund.

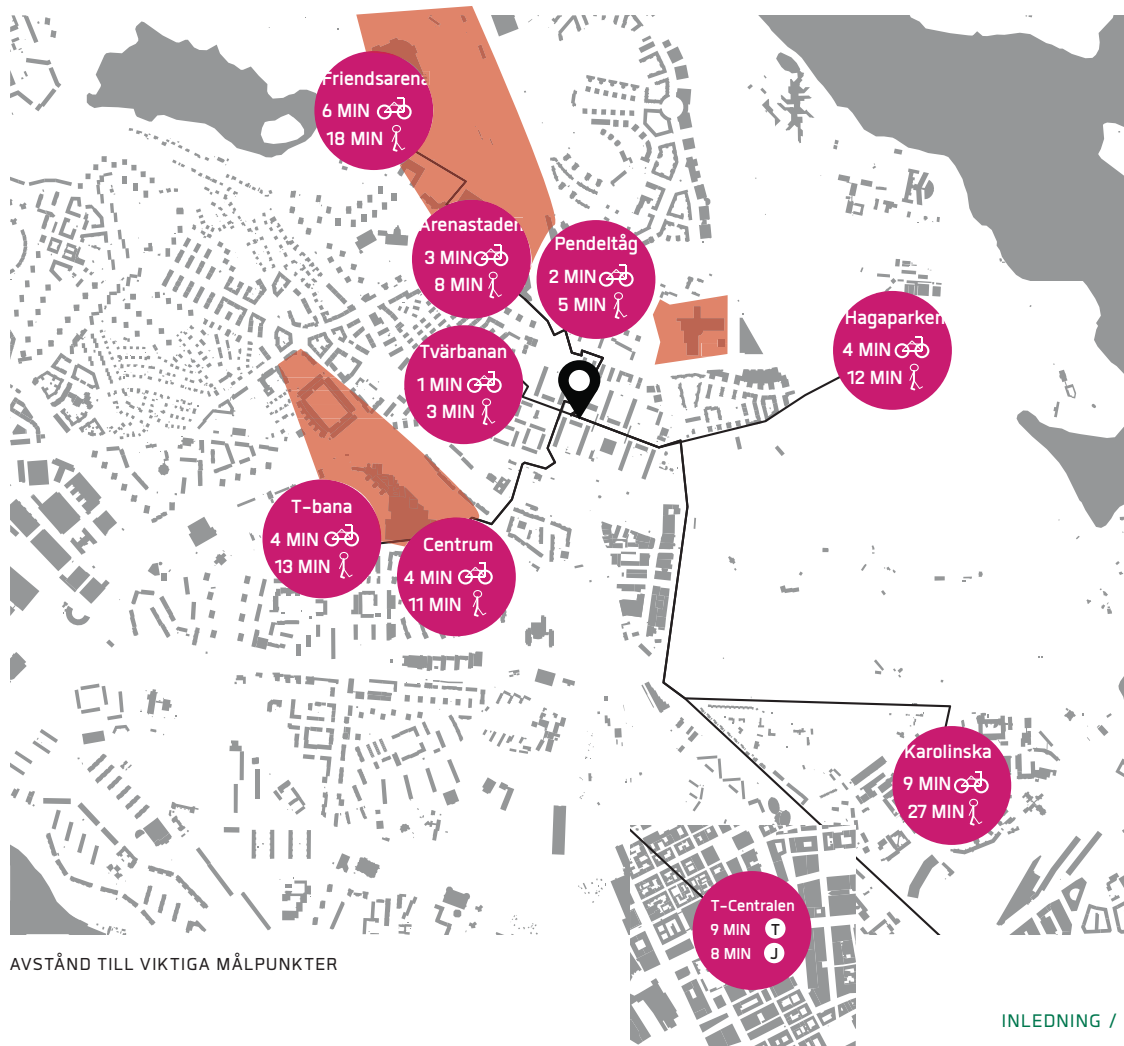
⁴ s.2, Sammanfattning, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

En vision för Hagalund

”Hagalund ska utvecklas till en mötesplats, mitt i Solna, med ett kulturutbud för Solnabor i alla åldrar och en mångfald av bostäder och verksamheter.”⁵

⁵ s.21, Vision och mål, Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund

Hagalunds läge i staden

Hagalunds läge, "mitt i Solna", med närhet till kommunikationer och service, lyfts fram som en styrka i rapporten.

Hagalund är även 'omringat' av områden som håller på att bebyggas, som Arenastaden, samt områden som planeras att bebyggas och utvecklas, som gamla Råsunda, Solna Centrum och tomten där Bilia idag ligger.

Detta, menar man, kommer att leda till ett än mer attraktivt läge för Hagalund i framtiden.⁶

⁶ s.8, Läget i staden, Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund

DIALOG

enligt utvecklingsstrategin

Hagalunds läge i staden

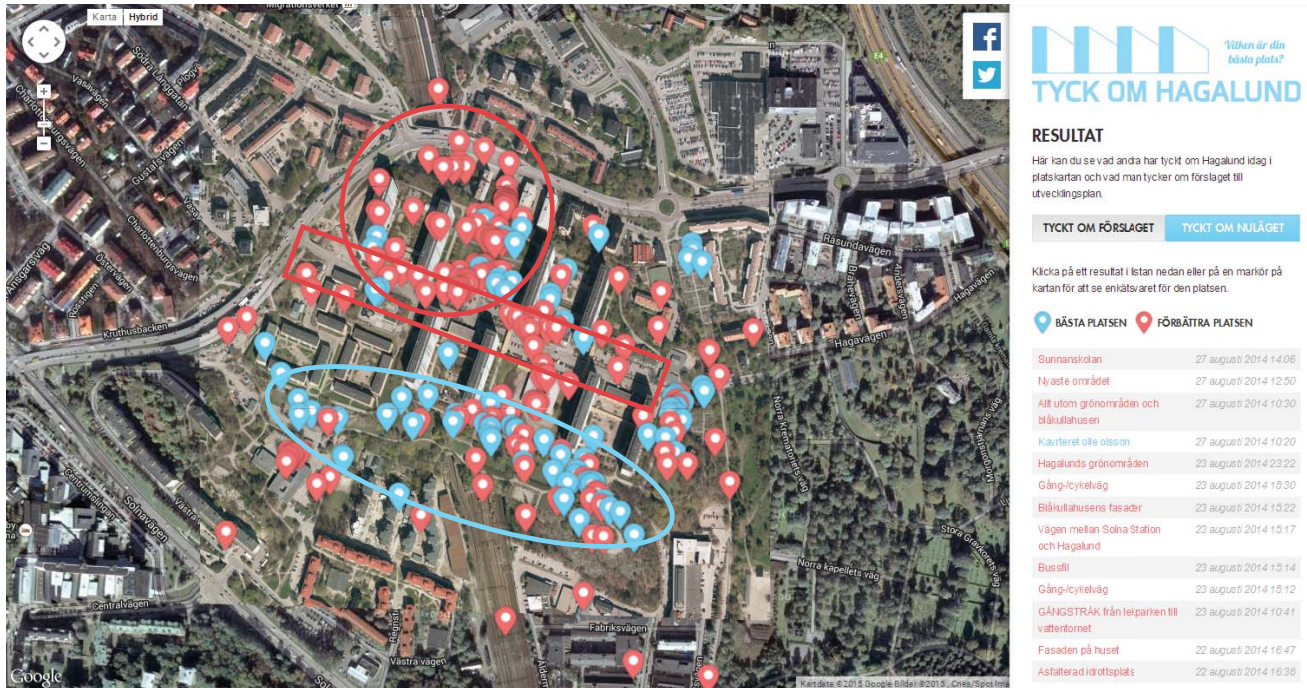
"Det viktigaste under arbetet med utvecklingsstrategin har varit de dialoger som genomförts med boende och verksamma i Hagalund."⁷

I rapporten står det att det har genomförts gåturer, kontinuerliga möten, enkäter och att man har tagit fram ett webforum där man har kunnat tycka till om Hagalund.⁸

⁷ s.2, Sammanfattning, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

⁸ s.6, Bakgrund och syfte, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

Webforum - bra och sämre platser

Enligt kommentarerna i webforumet är de minst uppskattade platserna i Hagalund i anslutning till Solna station och den bristande kopplingen ner dit, samt runt centrum och längs med Hagalundsgatan. Den mest uppskattade platsen är parken på den södra sidan av Hagalund.⁹

Tydligt är att kommentarerna nästan bara rör allmänna platser. Kommentarerna nämner inte trapphus, lägenheter eller andra interiörer.

Du finner webforumet under följande länk:
<http://dialog.spacescape.se/hagalund/>

⁹ s.14, De bästa platserna, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

Webforum - kommentarer på utvecklingsstrategin

I webforumet har man även kunnat kommentera det planförslag som utvecklingsstrategin presenterar.

Här påpekar många av kommentarerna missnöjet över att bygga igen de idag öppna gårdarna till slutna kvarter.

En person skriver:

"Ni stänger in parkerna och husen och skapar en trist känsla i området. Hagalund ska vara fritt och öppet, inte instängt och mörkt."

Det som lyfts fram som positivt är främst den nya trappan ner till Solna station samt ett upprustat centrum.

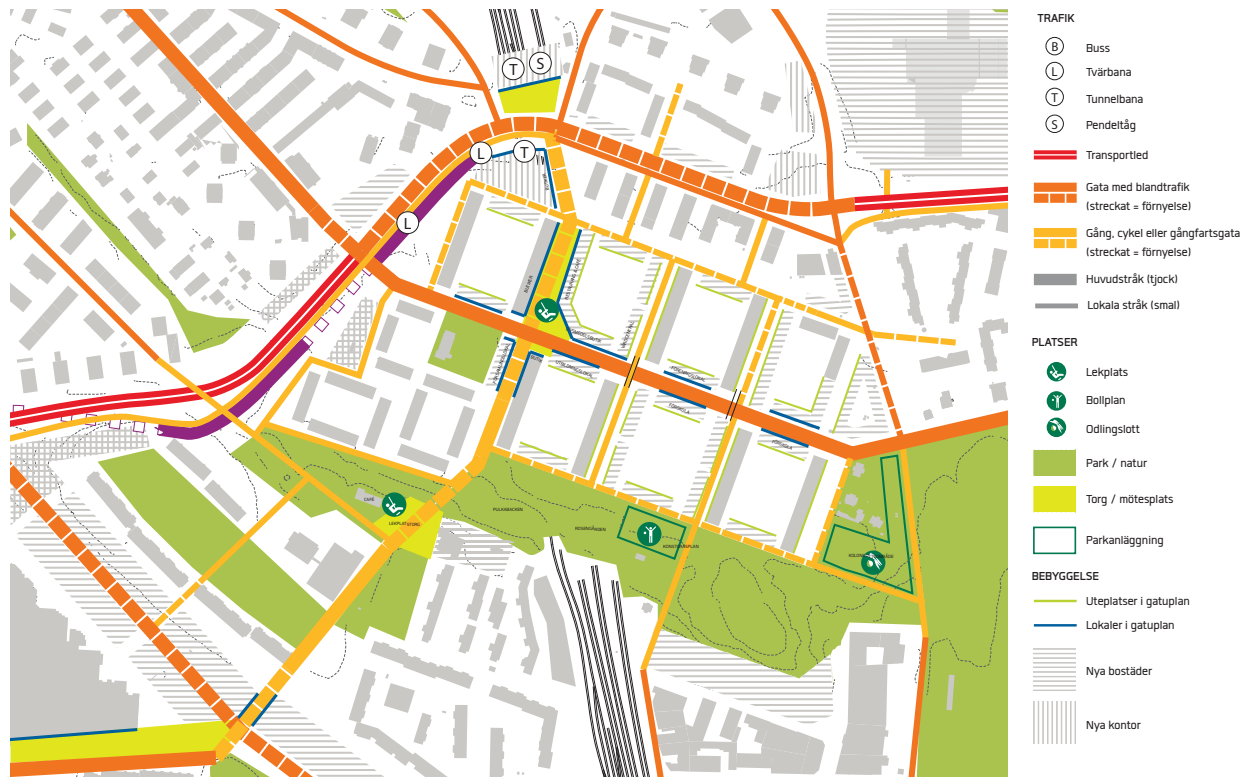
Denna del av webforumet nämns inte i rapporten.

Du finner webforumet under följande länk:
<http://dialog.spacescape.se/hagalund/>

STRATEGI

vad föreslås i utvecklingsstrategin?

Förslag till strukturplan för Hagalund

STRATEGI / 49

På de följande sidorna belyses de mest utmärkande delarna av det förslag till utveckling som föreslås i rapporten i form av en strukturplan.¹⁰

¹⁰ s.49, Förslag till strukturplan för Hagalund, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

Nytt stråk genom Hagalund

STRATEGI / 49

Strategin föreslår ett nytt stråk, som man menar ska binda samman Solna station med Solna Centrum och skapa tydligare och mer lättillgängliga vägar för de boende till dessa "målpunkter".¹¹

Stråket innefattar även en ny trappa ned till Solna station, se nästa sida.

¹¹ s.52, Nya stråk för att bli mer 'mitt i Solna', *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

Backen upp från Frösundaleden och Solna Station idag

VÄLKOMMEN UPP TILL HAGALUND

Trappan upp till Hagalund
enligt utvecklingsstrategin

SOLNA STATION
Uppgång Hagalund

ARENASTADEN
Uppgång Hagalund

Hagalund blir 'stadsgata'

Hagalundsgatan föreslås förlängas västerut genom att kopplas ihop med Södra Långgatan¹² och samtidigt förvandlas till en 'stadsgata'.¹³

STRATEGI / 49

¹² s.2, Sammanfattning, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

¹³ s.61, Hagalundsgatan blir stadsgata, *Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund*

Hagalunds centrum idag

Hagalunds centrum och Hagalundsgatan som 'stadsgata'
enligt utvecklingsstrategin

Ny bebyggelse genom förtätning

STRATEGI / 49

Den mest utmärkande påverkan av Hagalund enligt utvecklingsstrategin är den förtätning som föreslås. Rapporten redogör för mellan 1100-1800 nya bostäder i 5- till 8-våningshus¹⁴ som byggs mellan de existerande 14 våningar höga ljusblå husen.

¹⁴ s.50, Ny bebyggelse för mer 'mångfald och kultur', Förslag till utvecklingsstrategi för Hagalund

Solna station

Solna station

Centrum

Hagalunds-
kyrkan

Hagalundsgatan

Kvarteret
Odin

Hagalund idag

J
Solna station

L
Solna station

Centrum

Hagalunds-
kyrkan

Hagalundsgatan

Frösundaleden

Frösundaleden

Kvarteret
Odin

Hagalund idag

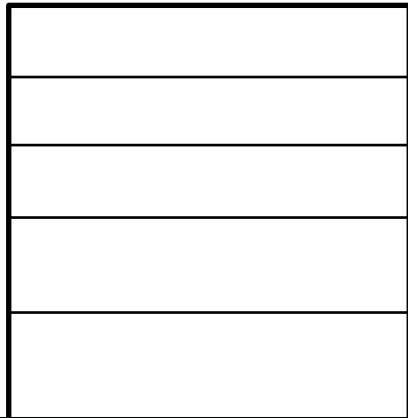

Ny och riven bebyggelse enligt utvecklingsstrategin

ny bebyggelse = ■
riven bebyggelse = ■ 27 (37)

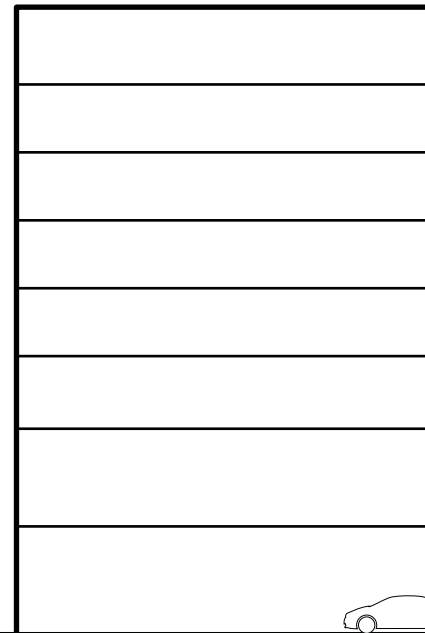
5
våningar

1100
nya lägenheter

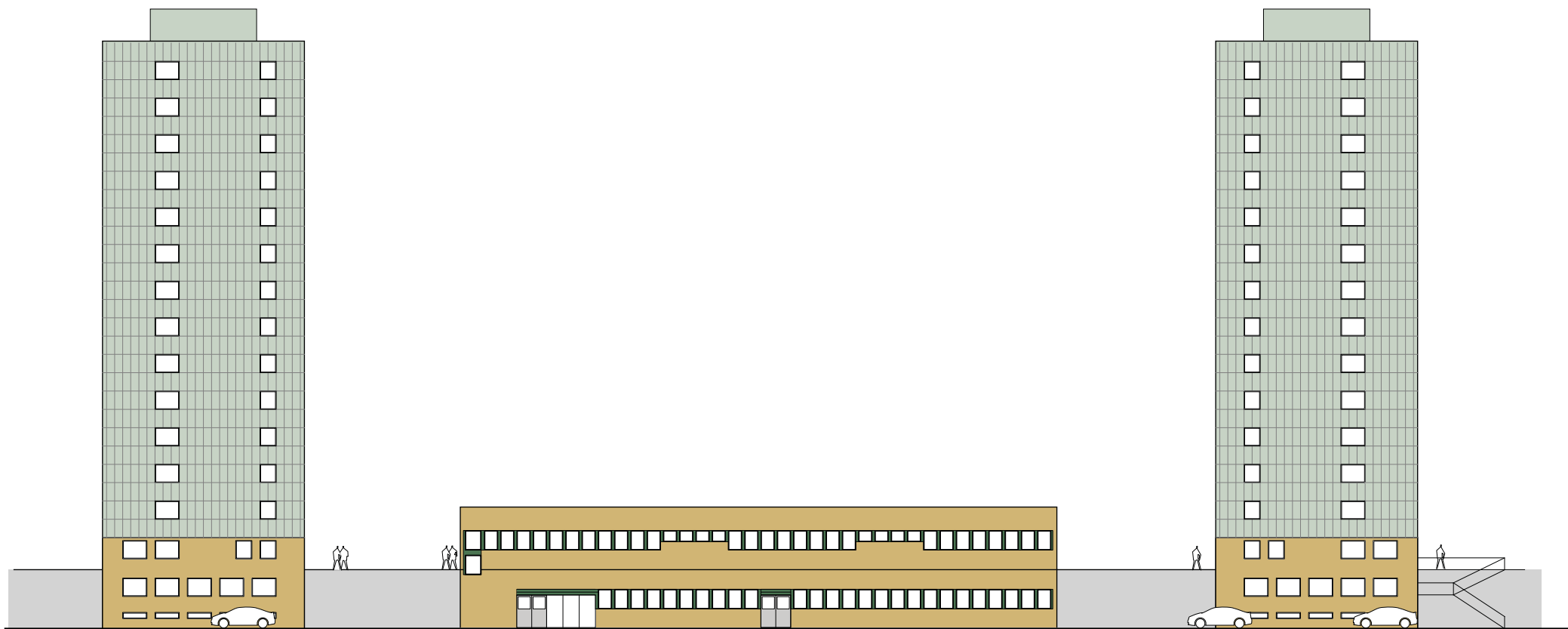

8
våningar

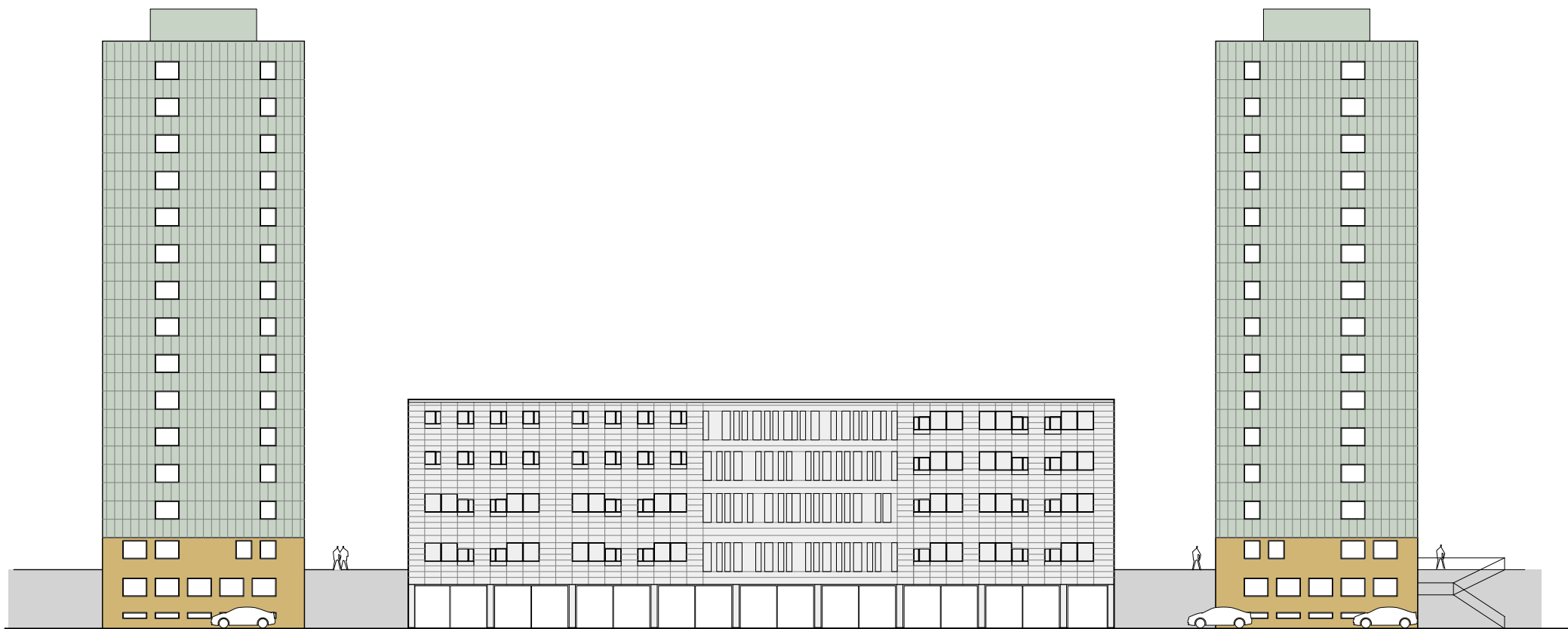
1800
nya lägenheter

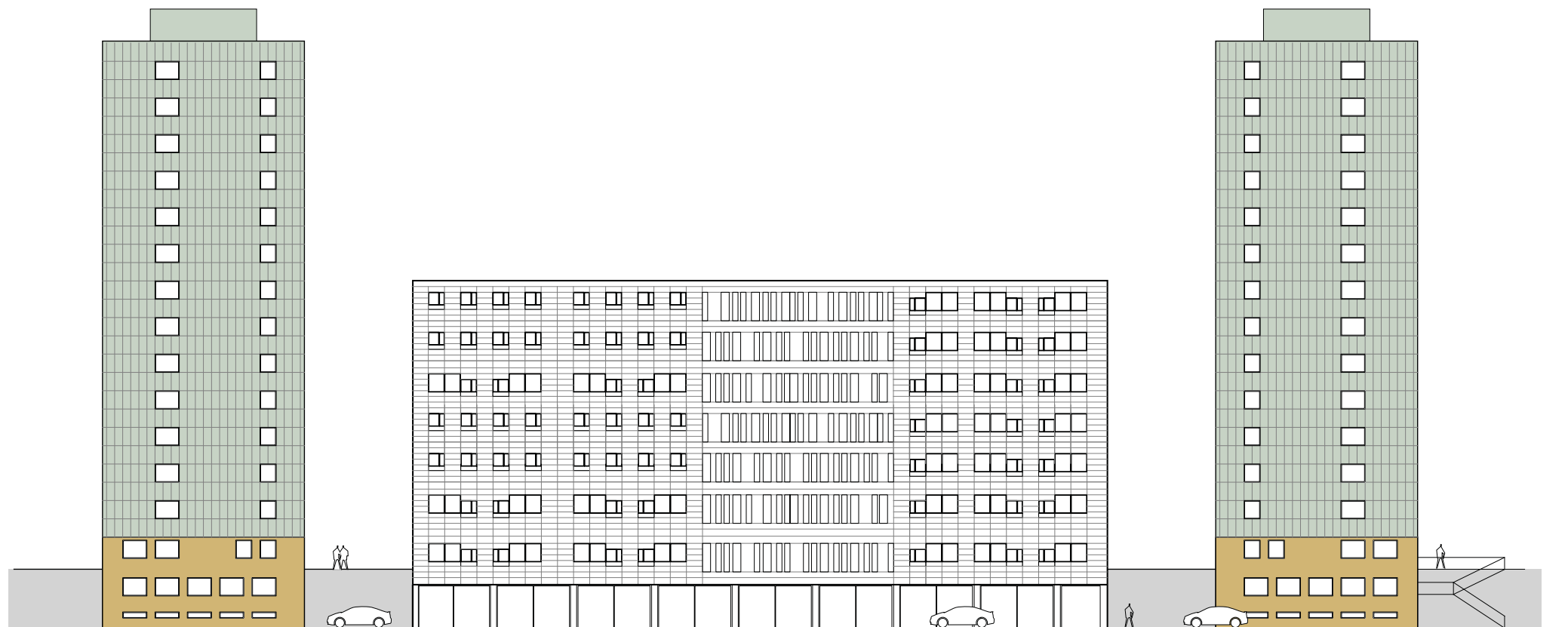
Planerad bebyggelse
mellan 5 och 8 våningar höga hus förelås

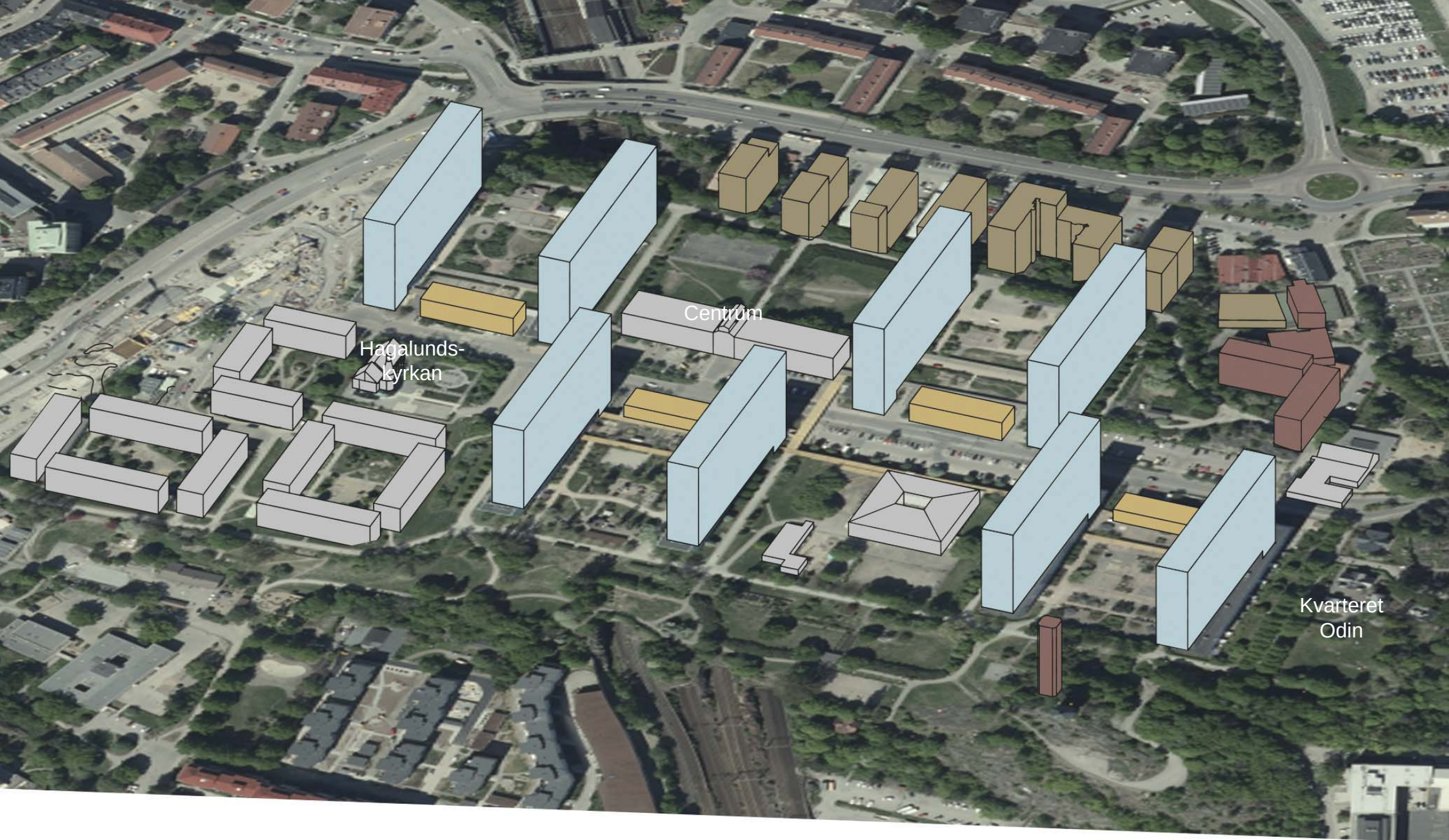
Våningshöjd idag

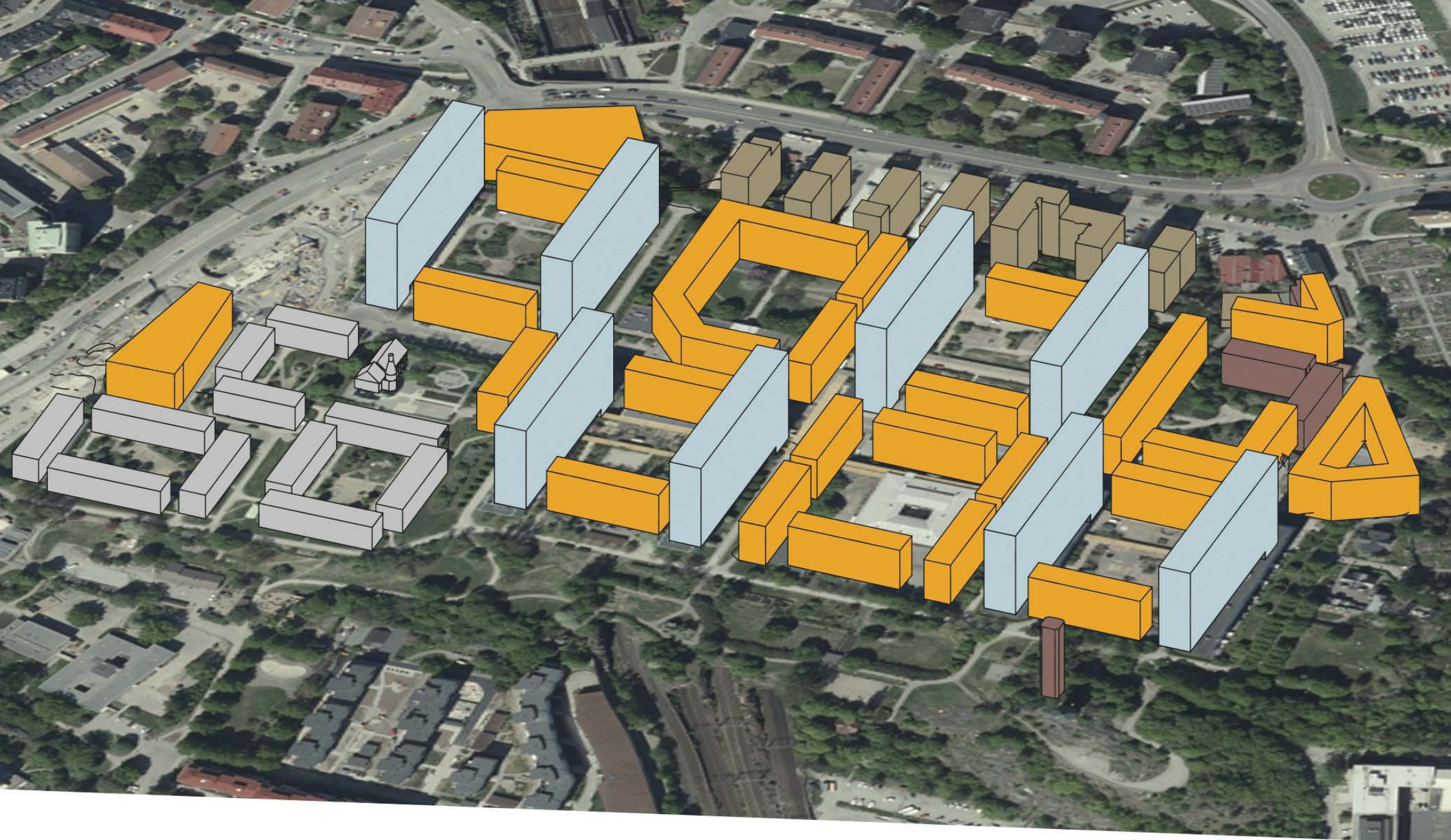
Planerad bebyggelse 5 våningar
enligt utvecklingsstrategin (påhittad fasad)

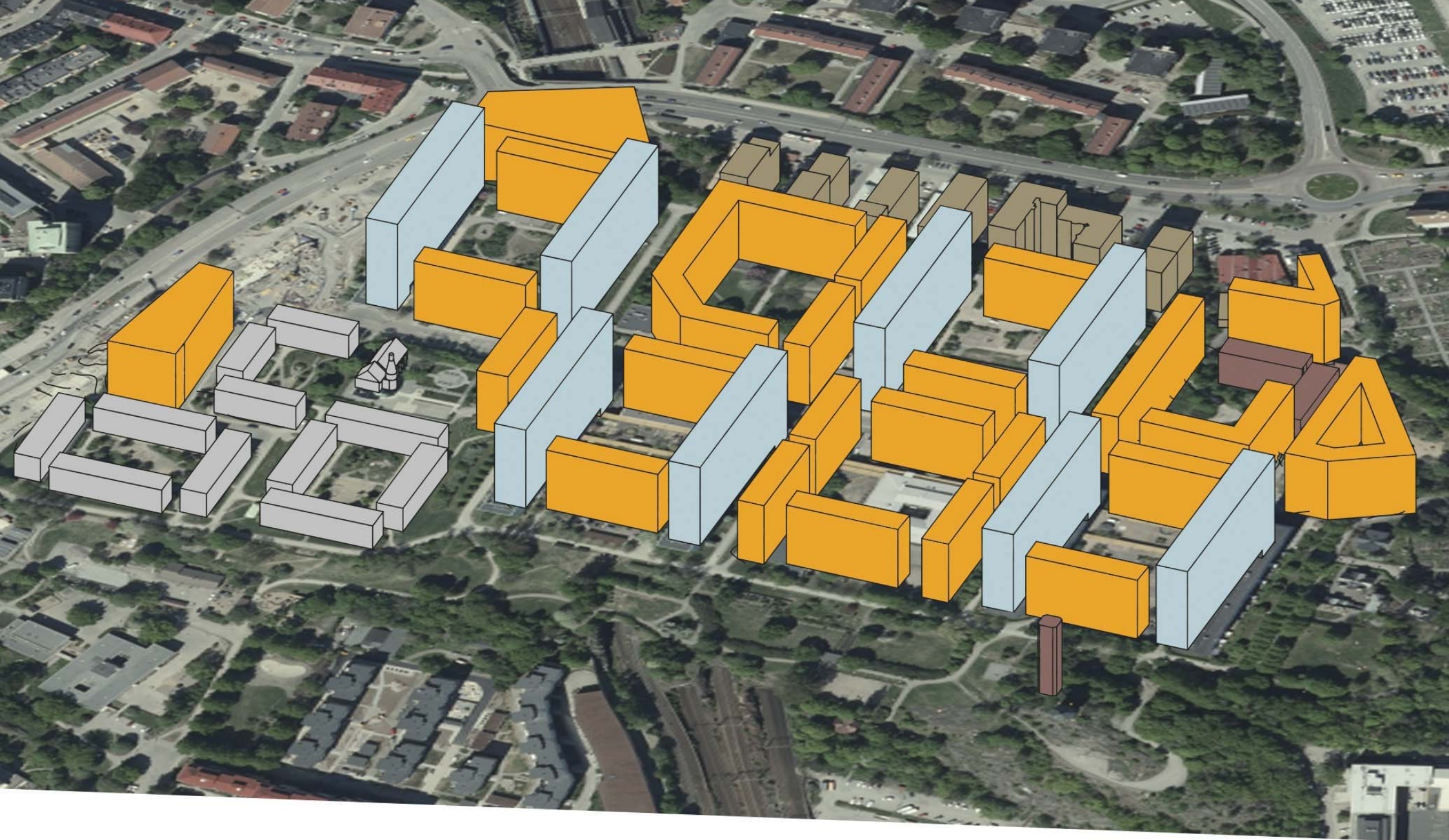
Planerad bebyggelse 8 våningar
enligt utvecklingsstrategin (påhittad fasad)

Hagalund idag
förenklad volymstudie

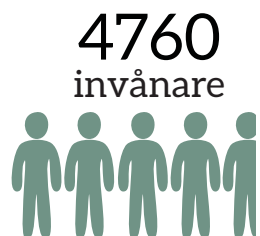

Planerad bebyggelse 5 våningar
förenklad volymstudie

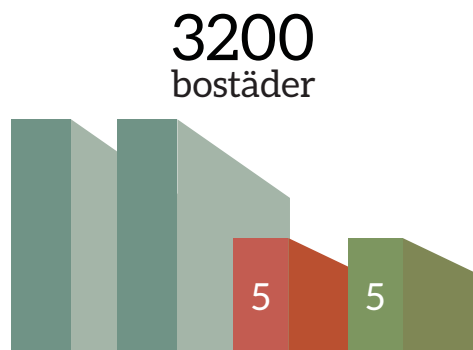
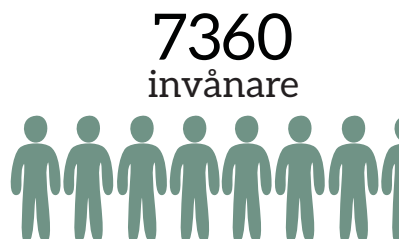
Planerad bebyggelse 8 våningar
förenklad volymstudie

Idag

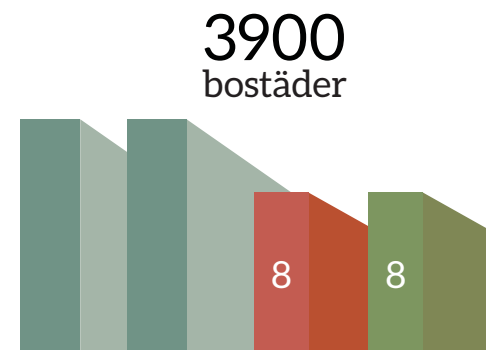
2,3
personer/lägenhet

1100
nya bostäder

2,3
personer/lägenhet

1800
nya bostäder

2,3
personer/lägenhet

Detta dokumentet är skapat av
Elin Friberg, masterstuderande vid Arkitekturskolan, KTH
elinfr@kth.se